

NİSAN

1976

YIL:3 SAYI:20

HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

İstanbul Elektrik Mühendisleri Odası

"Fuel-Oil santralleri kurmak
dışa bağımlılığı pekiştirmek"

İSTANBUL- Elektrik Mühendisleri Odası'nın İstanbul'da İzmir şubeleri Merkez Yürütme Kurulunun Ortak Toplantılarında, ülkemizin enerji sorununa ille elektromekanik ve elektronik sanayilerinin bu yönde durumu görüşüldü. Elektrik Mühendisleri Odası Yürütme Kurulunun Cumartesi günü saatlerinde yapılan "Çukurova Elektrik A.Ş.'ne verilen imtiyazın" ile ilgili toplantıda, "Teknik Elemanlar Yarıışı" başlıklı haberle ilgili olarak, Elektrik Mühendisleri Odası'nın konuyla ilgili olarak...

Çukurova Elektrik A.Ş. ne verilen imtiyazla ilgili açıklamamızın basındaki yankıları

BAŞYAZI

TEKNİK ELEMANLAR VE SİLAHLANMA YARIŞI

MC iktidarı, ABD emperyalizmiyle yeni kölelik antlaşmaları imzaladı.

Silah alımlarıyla tekrar, emperyalist silah tekellerine geri gidecek bir para yardımı karşılığı, topraklarımız ABD'ye kiralandı.

Söz konusu andlaşmadan Türkiye, ulusal onurumuzu inciltilmesinin ötesinde büyük zararlarla çıkmıştır.

ABD'ye verilen üsler ve alınacak silahlar Türkiye'ye tüm komşularının düşmanlığını kazandırmıştır. Gerçekte MC iktidarının ve Amerikan emperyalizminin istediği de budur. Düşmanlıklar, yeni silah alımlarını gerekli kılacak ve bütçemizin % 30'una yakın bölümünün silahlanmaya ayrılması ve emperyalizme bağımlılığımız sürecektir.

Yoksul ülkemizin gelişip kalkınmasına ayrılabilecek fonlar, böylesi üretici olmayan alanlara harcadıkça, emperyalizmin yeni-sömürgecilik boyunduruğundan çıkabilme olanağımız kalmayacaktır. Sömürü ve talan düzeni sürecektir.

Ülke yönetimindeki emperyalizme bağımlı işbirlikçi eğemen çevrelerin böylesine çıkarına olan son gelişmeler, emekçi halkımızın bir parçası olan biz teknik elemanların zararınadır.

Zararınadır çünkü, teknik elemanların açık ve gizli işsizliği artarak sürecektir demektir.

Silahlanmaya ülke bütçesinden ayrılan, muazzam fonlar, üretici yatırımları kısıtlayan bir etken olmaktadır. Bunun sonucu teknik elemanlar için giderek artan açık işsizliktir.

Öte yandan, içinde bulunduğumuz bilimsel ve teknik devrim çağında bilimsel ve teknolojik araştırmaya ve eğitime ayrılan fonlar, tüm ülkelerde artmak eğilimindedir. Pek çok ülke bütçesinin % 30'a yakın bölümünü, yani bizim silahlanmaya ayırdığımız oranda bir bölümünü, bilimsel ve teknik gelişmeye ayırmaktadır. Oysa Türkiye bilimsel ve teknolojik gelişme düzeyi düşük bir ülke olarak, özellikle bu alana yatırım yapmak zorundadır. NATO ve CENTO gibi saldırgan paktların ve ABD üslerinin zorladığı askeri harcamalar ise bunu engelleyen baş etkindir. Türkiye'nin mahkum bırakıldığı geri bilimsel ve teknik düzey özellikle biz teknik elemanların mesleki tatminsizliğinin, çağdaş bilim ve teknolojinin gerisinde kalmasının baş nedenidir. Teknoloji üreten bir ülkenin teknik elemanları olamamayı bir yana bırakalım, ithal edilen teknolojiyi bile doğru ve ülke çıkarına uygun ölçütlerde seçemeyecek ve kullanamayacak düzeyde kalmaya mahkum edilmiş bulunuyoruz. Aynı nedenler, yabancı teknik eleman ithalini gerektiriyor olmakta yerli teknik eleman işsizliğine tuz biber ekmektedir.

Teknik elemanların artan açık ve gizli işsizliği, çalışma gücünün arza ve talep kanununa göre fiyatlandırıldığı, Türkiye'de, kafa emekçileri olan teknik elemanları ke-

Sonu 12'de

aydınlığa doğru

ç.e.a.ş.'ne verilen imtiyazı eleştirdik :

ELEKTRİK ÜRETİMİ, ÖZEL SERMAYEYE BIRAKILAMAZ

Çukurova Elektrik A.Ş.'ne fuel-oil'e dayalı santral kurma izni veren kararnamenin 18. Mart 1976 tarihli resmi gazetesinde yayınlanması üzerine İzmir'de toplantı halinde bulunan merkez ve şube yönetim kurullarımız olay üzerine eğildi ve 1970 de hazırlanan, "Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın" imzasını taşıyan bu kararnameyi eleştirdi.

E.M.O. Yönetim Kurullarının bu konudaki görüşünü aynen veriyoruz:

"Enerji üretimi gibi ülkemiz ve halkımız için hayati ölçüde önemli bir konuda, amacı daha çok kâr etmek olan özel kesime imtiyaz vermenin çok sakıncalı sonuçlar doğurabileceği ortadadır. Bu gerçek Türkiye'de bugüne kadarki uygulamaya ile bir çok kez saptanmıştır.

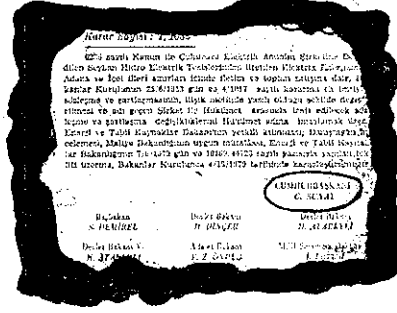
İmtiyaz sözleşmeleri, hızla değişen elektrik üretim, iletim ve işletme şartlarına uymamakta sözleşmelerin değişmesi uzun

yüksel birdal'ın duruşması yapıldı

Aydınlığa Doğru'da çıkan "Yayıncılar Birliği MC İktidarını Kınadı" başlıklı yazıdan ötürü hakkında soruşturma açılan Yüksel Birdal'ın yargılanmasına İstanbul Toplu Basım Mahkemesinde devam edildi.

17 Mart günü yapılan duruşmada Yüksel Birdal'ın sorgusu yapıldı. Şube başkanımız soruşunda: "Biz Yayıncılar Birliği'nin yayınladığı bildiriye duyurduk. Bildiride tutuklama olayı hakkında bir kınama veya övme yoktur. MC iktidarının tutumu ve baskıları kınanmıştır. 1938 yılında yasalara aykırı olarak toplatılan kitaplara ait karar protesto edilmekte ve mahkeme kararı olmadan kitap toplatıldığı anlaşılmaktadır. Bir yazının içinden birkaç cümleyi alarak yeni anlamlar çıkarmanın usulsuz olduğu Yargıtay içtihatları ile bellidir" dedi.

Duruşma sonunda, Yüksel Birdal'ın duruşmalardan varesi tutulmasına, avukatlara mehil verilmesine karar verildi. Yüksel Birdal'ın gelecek duruşması 12 mayısta yapılacaktır.

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay imzasıyla yayınlanan kararnamenin fotokopisi

zamana ihtiyaç göstermektedir.

Elektrik fiyatları, kâr ve işletme konularında büyük anlaşmazlıklar çıkmakta, imtiyazlı şirketler plan hedefleri doğrultusunda yönlendirilememektedir.

Şirketler yükümlülüklerini yerine getirmemekte, oyalamalarla zaman kazanarak görevlerini savaştırmaktadır.

Özellikle, fuel-oil santralleri sahibi imtiyazlı şirketler bakım yapıyormuş bahanesiyle, enerjiye en çok ihtiyaç olan zamanlarda, hükümete baskı yapmak

üzere üretimi durdurabilmektedir.

Öte yandan bu son kararname, enerji üretim, iletim ve işletmesini tek elde toplamayı hedefleyen TEK yasaının "lafına ve ruhuna" aykırıdır. Bilindiği gibi TEK yasaı, sadece o zamana kadar verilen imtiyazları kapsam dışı bırakmıştır. Özel şirketlere yeni imtiyazlar verilmesine olanak tanımamıştır.

Başbakan Süleyman Demirel'in de açıkladığı gibi dış ödemeler dengesindeki açığın başta gelen nedenlerinden biri petrol ithalidir. Özel şirkete tanınan santral kurma imtiyazının üstelik petrole dayalı santral için verilmesi enerji üretimindeki dışa bağımlılığı pekiştirici yeni bir girişimdir.

Ülkemizin içinde bulunduğu enerji dar boğazından kurtulması yolunda linyit ve su gücümüze dayalı köklü çözümleri getirmeyen, enerji sektöründe kalkınma planının öngördüğü yatırımları bile gerçekleştirilmeyen siyasal iktidarların, kendi yanlış politikalarının sonucunu

Sonu 12'de

GENEL SİLAHSIZLANMAYI SAVUNUYORUZ

Birleşmiş Milletler Örgütüne danışman niteliğinde olan Dünya Barış Konseyi, 1975 de Stokholmda yayınladığı bir bildiriyle, "insanlığın ilerlemesi için çaba harcayan" bütün kuruluşları yeryüzünde sürekli ve kalıcı bir barışın sağlanması için elele vermeye çağırıyordu.

Bu kez, Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun çağrısı üzerine İlerici Kadınlar Derneği aynı bildiriyi Türkiye'de imzaya açtı. Benimseyen üyelerimizin odamızda da imzalayabileceği bildiri özetle şöyle:

Barış savunulabilir. Barış içinde bir dünya kurulabilir. Barış güçlerinin birliği, saldırganlık, sömürü ve baskının, açlık ve yoksulluğun sonsuza dek ortadan kalkacağı yeni bir dünya yolunda hala var olan engelleri aşacak güçtedir.

Silahlanma yarışı, yeryüzünün pek çok ülkesinde, sürekli artan hayat pahalılığı, enflasyon ve ekonomik bunalımla karşı karşıya bulunan geniş halk yığınlarının sırtında ağır bir yükür.

Yumuşama, günümüzün en acil sorunlarının çözümlemesi, sıcak savaş ve gerilim alanlarının yokedilmesi için yeni olanaklar yaratmaktadır. Silahlanma yarışının sona ermesi, insanlığın hedefine, tüm nükleer ve diğer yığınsal yok edici güce sahip silahların yasaklanmasına, genel ve tam bir silâhsızlanmaya, silâhtan arınmış bir dünyaya giden yolu açacaktır.

Yumuşamayı geri dönülmez yapabilmek için, Yeni bir uluslararası ekonomik düzene hızla ilerleyebilmek için

Barışı savunmak ve yeni bir dünya kurmak için
SİLAHLANMA YARIŞINI DURDURUN
Tüm nükleer ve yığınsal imha silahlarını yasaklamak için,

Genel ve tam bir silâhsızlanma için,
Birleşmiş Milletler Dünya Silâhsızlanma Konferansının en kısa zamanda toplanması için ELELE.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ DÜNYASINDAN HABERLER

Derleyen: H. Halet Işıkpınar

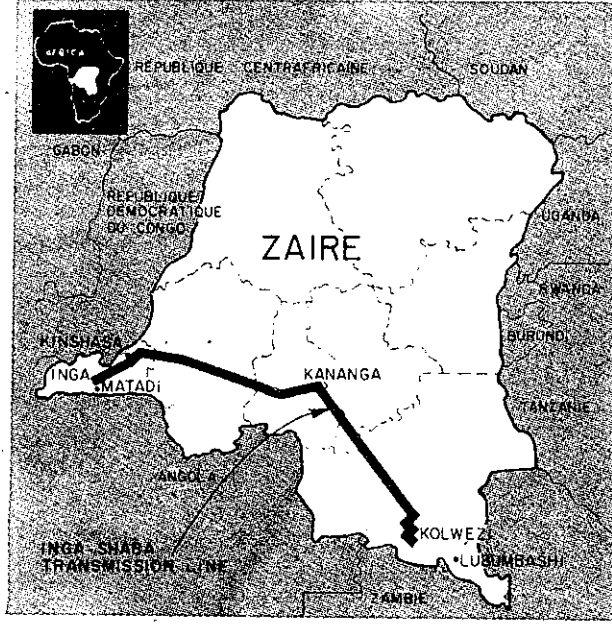
ENERJİ ÜRETİMİ ARTIYOR

Avrupa Ekonomik Komünitesinin statistik ofisinin, Ekim 1975 başında yayınladığı rakamlar:

1974 yılında Avrupa Enerji üretimi 1973-1974 yılındaki elektrik enerjisi üretimine oranla, yüzde 8.2 artmıştır. 1974 yılında Nükleer Enerji santrallerinde üretilen elektrik enerjisi, daha evvelki yıla oranla yüzde 14.2, hidroelektrik enerji yüzde 11.6, linyitle üretilen elektrik enerjisi yüzde 7.9 ve tabii gaz yakılarak üretilen elektrik enerjisi yüzde 7.3 artmıştır.

Energy International
Mart 1976

ZAİRE'DE 1700 KM UZUNLUĞUNDA ENERJİ NAKİL HATTI İNŞA EDİLİYOR

Zambia nehri üzerinde inşa edilmekte olan Inga barajından, maden yatakları zengin olan Shaba eyaletine elektrik enerjisi iletmek için 1700 kilometre uzunluğunda enerji nakil hattı inşa edilmektedir. Hidroelektrik santral evvela 560 megavat gücünde olacak ve 1020 megavata kadar genişletilecektir. Gerilim 400 kilovoltur.

Enerji nakil hattında 32 metre yüksekliğinde ortalama 360 metre açıklıkta dikilen direklere 3 santimetre çapında çelik alüminyum iletken çekilmektedir. Birbirinden 50 metre mesafede paralel olarak dikilen direklerden teşekkül eden iki adet enerji na-

kil hattında, 8500 adet pilon dikilmekte olup, bu hat için 140.000 ton ağırlığında malzeme, Inga limanına çıkarılmış ve buradan itibaren, beheri 100 ton yük taşıyan 'Schnabel' tipi motorlu dubalarla iş yerine taşınmaktadır. Malzemenin bir kısmı da trenlerle, bir kısmı 300 adet kamyonla, 26 vinçli kamyon, 55 traktör ve 5 uçak ile, pylonların dikilecek yerlerine taşınmaktadır. Bu projede 4.000 adet yerli işçi çalıştırılmaktadır. Bu enerji nakil hattının 1977 yılında hizmete girmesi planlanmıştır.

World Construction
Mart 1976

İTALYA'DA NÜKLEER SANTRALLAR GELİŞİYOR

İtalyan Hükümetinin ekonomik planlarını düzenleyen Bakanlar arası komite, beheri 1000 megavat gücünde 8 adet nükleer elektrik santrali inşası planını onaylamıştır. Bu santraller PWR ve BWR tiplerinde olacaktır. Milli Elektrik İurumu ENEL, 1977 yılından evvel 80 GW gücünde yeni nükleer santrallerin de siparişlerini tasarlamıştır. Bu reaktörler hafif su ve ağır su tipinde olacaktır.

Energy International
Mart 1976

110-220 V DÖNÜŞÜMÜNDE DAHA ETKİLİ ÇARELERE BAŞVURULMALIDIR.

Yazan: Y. Elektrik Müh. Nusret ALPEROZ

bu nedenle dönüşümü yaptırmaktan vazgeçmişlerdir.

Bu gibi hallerde, abonelerin, kendi cihazlarının dönüşüm giderlerini yüklenmek suretiyle yeterince fedakârlıkta bulundukları ve idarenin sağlayacağı diğer faydalar göz önüne alınarak, şube giderlerini idare kendisi yüklenmeli, abonelere üstlendiklerinden başka hiç bir gider yüklememeli ve dönüşümle ilgili işlemleri elinden geldiğince kolaylaştırmalıdır.

110-220 V dönüşümünü zorlaştıran diğer bir etken de şudur: Dairelerindeki cihazların büyük bir kısmı veya hepsi 110 V luk olan aboneler 220 V a geçmek hususunda isteksiz olmakta ve direnmektedirler. Bu da dönüşümü zorlaştıran en önemli etkenlerden biri olmaktadır. Bu bakımdan, bundan sonra, voltaj regülatörü vb. gibi zaruri cihazlar akkor flâmanlı lâmba, floresan lâmba balastı, dışında, her türlü 110 V luk cihaz yapımı yasaklanmalıdır. 110 V luk semtlerde oturanlar bu cihazları şimdilik transformatör ile kullanmalıdırlar. Yani er geç 220/380 V luk sisteme dönüleceği göz önüne alınarak, kullanıcıların elektrikli cihazlarını asıl olan bu sisteme göre düzenlemeleri kendilerine önerilmeli ve bu hususta kendilerine yardımcı olmak için, yukarıda sözü geçenler dışında her türlü 110 V luk cihaz yapımı önlenmeli ve yasaklanmalıdır.

Ekonomik zararları dışında, yarattığı ikilem ile çeşitli kullanma zorlukları da doğuran 110/190 V luk gerilim sisteminin, İstanbul'da da tamamen yok edilebilmesi için, İETT İdaresine olduğu kadar, ilgili bakanlıklar ve meslek odaları ile meslekdaşlarımız ve tesisatçılara düşen görevler vardır. Ülkemizin yararına olan bu işte elbirliği ile ve daha etkili olarak çalışmalıyız.

GÜNEY KORE 25.000 MEGAVAT GÜCÜNDE NÜKLEER SANTRALLER İNŞASINI PLANLADI.

Birleşik Amerikadaki Burns and Roe Mühendislik firması ile Kore Atom Enerjisi Araştırma Enstitüsü, Kore Cumhuriyetinin nükleer enerji programını öngören proje mühendislik hizmetleri için, işbirliği yapmak üzere bir şirket kurmaya karar vermişlerdir. Bu şirket, Kore Bilim ve Teknoloji Bakanlığının Pusan civarında inşa edilmekte olan Ri, rumuzlu birinci 564 megavatlık PWR tipi nükleer santralinde, kalite emniyeti ve işletmeden evvelki test hazırlıklarına başlamıştır. Kore, girişmiş olduğu sanayi hamlesinin muhtaç olduğu enerjiyi karşılamak için 2.000 yılına kadar 25.000 megavat gücünde nükleer santrallerin inşasını programlamıştır. Bu arada yeni şirketin, mühendislik ve proje hizmetinden başka nükleer teknolojinin Korede gelişmesine büyük ölçüde hizmet edeceği açıklanmıştır.

Energy International
Mart 1976

Standart dışı; 110/190 V luk gerilim sistemi ülkemizde yalnız İstanbul'un eski semtlerinde kalmış bulunmaktadır. Avrupanın bir çok kentlerinde bu gibi standart dışı sistemler çoktan kaldırılmış, halen dönüşüm işleminin sürdürüldüğü bir kaç kent kalmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi 110/190 V luk sistemde, yeni bağlantılarda, genellikle olduğu gibi kesitlerin gerilim düşümüne göre saptanmasında, dış ve iç tesisatta kesitler, 220/380 V dakine göre dört kat olmaktadır.

Güç ve kesitler aynı kalarak 110-220 V dönüşümü yapıldığında ise, kabloların akım bakımından yükleri yarı yarıya azalmakta ve bunun sonucu olarak, gerilim düşümleri (yüzde olarak) ve güç kayıpları dörtte birine inmekte ve mevcut şebeke en az kendisi kadar bir ilâve yapılmış gibi kuvvetlendirilmiş olmaktadır.

İETT İdaresi, halen, bir bina içerisindeki abonelerin hepsi, kendi dairelerindeki cihazların dönüşüm giderlerini üzerlerine almayı üstlendikleri takdirde, başkaca bir gider yüklemeyen, 110-220 V dönüşümünü gerçekleştirmektedir.

Ancak uygulamada aksaklık doğuran bir husus şudur: Her binada ayrı bir şube ve kofre bulunmamaktadır. Yan yana bulunan binalardan birine şube hattı tesis edilerek kofre konmakta, bunun sağındaki solundaki binalara bu kofreden kolon hattı ile bağlantı yapılmaktadır. Bu durumda olan binalardan biri için gerekli üstlenme belgesi verilerek 110 V dan 220 V a geçilmek istendiğinde, bu binaya ayrı bir şube tesisi gerekmekte ve bunun gideri bina sahiplerine yüklenmektedir. Bu başlangıcından beri 110-220 V dönüşümlerinde şikâyet konusu olmuş, hattâ bazıları işlemlerini tamamladıkları halde sırf

ahmet isvan şubemizi ziyaret etti

“BELEDİYE, EGEMEN GÜÇLERİN DEĞİL HALKIN BELEDİYESİ OLMALIDIR,”

İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan şubemizi ziyaret ederek, Yönetim Kurulu üyelerimizle tanıştı. İsvan yönetim kurulu üyelerimizin sorularını cevapladı, İstanbul'a ve belediyelerin işleyişine ilişkin düşüncelerini açıkladı. İsvan, bu arada İETT'nin «halka açık bir anonim şirket» haline getirilme düşüncesine karşı olduğunu belirtti.

Şube başkanımız Yüksel Bırdal «Belediye Başkanımızı odamızda görmekten duyduğu sevinçli ifade etti, odalar ile belediye arasında var olan ve bu tür ilişkilerle geliştirilecek diyalogun yararlarından sözetti.

Sayın İsvan'ın, İstanbul Belediyesi ile ilgili her türlü soruya cevap vermeye ve atılması gereken uygun adımlar varsa bu konudaki önerileri dikkate almaya hazır olduğunu söylemesi üzerine, yönetim kurulu üyelerimiz geçen dönem yürüttüğümüz gecekondular elektriklendirilmesi eyleminde karşılaşılan bürokratik zorlamaları dile getirdiler.

Belediye Başkanı, yönetim kurulumuzun karşılaştığı zorlukların belediyenin birçok çalışma alanında var olduğunu açıkladı. Konuyu, temelde ele almak gerektiğini şu sözlerle ortaya koydu:

Bugün belediyelerin içinde bulunduğu yasal statü, belediyelerin kimin belediyesi olduğunu göstermektedir.

Halkın seçtiği yöneticilerin etkin olamaması için bilinen yasal engellemeler yapılmıştır. Yasalarla, yöneticilerle getirilen engellemeler kendi içinde ve ekonomik düzenle tamamen tutarlıdır.

Belediyeler egemen güçlerin belediyesi olarak, işlemiştir. Belediyeler kendi arazilerine sahip çıkmamış, egemen güçler belediye arazisi üzerinde milyonlarca milyon katmıştır, sermayelerini büyümüşlerdir. İstanbul'da bunun birçok örneği vardır.

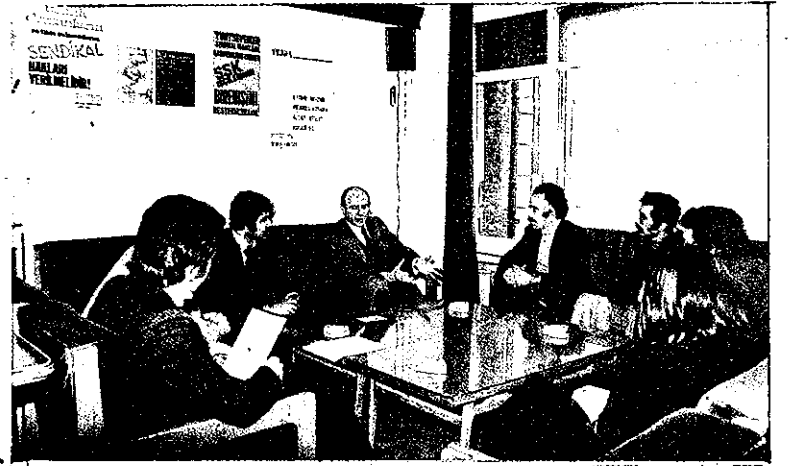
Biz belediyeler üzerinde, haksız, anayasa ile bağdaşmayan bir vesayetin varlığından şika-

yetçiyiz. Yasaların belediyeleri getirdiği konumun halkımıza anlatılması, çok önemli bir gerektir.

Belediyede çalışan elemanların bir bölümü İmar ve İskân Bakanlığının memurudur. Belediye bunların atamasını yapamaz. Ekmek fırınlarını denetlemekte belediyelerin yetkisi, ihbar etmekten ibarettir.

Gecekondular elektriklendirilmesinde karşılaşılan zorlukları bu bütünsellik içinde ele almak gereklidir.

Ahmet İsvan daha sonra belediyelerin yapacağı işlerin yetkisizliklerini belirtmekle kalmaması gerektiğini de söyledi, yasaların verdiği yetkileri sonuna kadar halk yararına kullanmak zorunluluğunu vurguladı. Bu konuda kendi girişimlerinden örnekler ver-

Belediye Başkanı Ahmet İsvan Yönetim Kurulumuzla görüşüyor.

di. T.E.D. Kulübü ile birkaç otel ve apartmanın işgal ettiği Taksimdeki belediye arazisinin parmaklıklarının sökümü işlemine yönetim kurulu

üyelerimizi davet etti.

Ahmet İsvan, yönetim kurulu üyelerimizin çeşitli sorularına cevaplar verirken, e-

Sonu 12'de

Odalararası çalışmalar

«YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMLARINDA CAN GÜVENLİĞİ SAĞLANMALIDIR»

İstanbul'daki 11 mühendis ve mimar odası şube ve temsilcilikleri ile TÖB—DER, TÖM—DER, TÖTED, TÖS—DER ve TÖM—AS aşağıdaki açıklamayı yaptılar:

Öğrenim kurumlarındaki baskı ve saldırılar, MC iktidarının yüksek öğrenim kurumlarına ilişkin açıklamaları meslek örgütleri olarak bizleri ciddi endişelere düşürmektedir.

Üniversite ve diğer yüksek öğrenim kurumlarında demokratik hak ve özgürlükleri savunan ilerici öğrencilere faşistlerin saldırması, sonra da bu bahaneyle öğrenim özgürlüğünün kısıtlanarak okulların tatil edilmesi üniversite özerkliğinin ortadan kaldırılması amacına yöneliktir.

Bir yanda yargı organları tarafından da ortaya konduğu gibi MC'yi oluşturan siyasal partilerden birinin yan örgütüne bağlı faşist ceteler yüksek öğrenim kurumlarına saldırılar düzenliyor. Öte yandan MC iktidarı yüksek öğrenim kurumlarına el koyabileceğini açıklıyor.

Bütün bu gelişmeler oynanarak istenen oyunları yeterince sergilemektedir.

Bir yığın öğrencinin hayatına, milyonlarca lira-lık israfa, binlerce gencin yıllarına mal olan bu gelişmeler karşısında olan kuruluşlar, olarak ilgilileri uyarıyoruz.

Yüksek öğrenim gençliğinin istekleri ve önerileri göz önüne alınarak YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMLARINDA CAN GÜVENLİĞİ VE EĞİTİMİN DEVAMI SAĞLANMALIDIR.

3. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI

22 — 23 MAYISTA TOPLANACAK

3. Teknik Eleman Kurultayı 22—23 Mayıs günleri Ankara'da toplanacak. Kurultay düzenleme komitesi ön çalışmalarını yoğunlaştırdı. Kurultayın başında ve kamuoyunda hakettiği ilgiyi görebilmesi için çeşitli yöntemler denenecek. Teknik elemanların eğilimlerini ortaya çıkarmak ve potansiyellerini geliştirmek üzere 15 Mayıs günü, ülke çapında 14 Bölgede toplantılar düzenleniyor. İstanbul'da yapılacak toplantıya, Edirne, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya ve Tekirdağ illerinden gelen teknik elemanlar katılacak.

Öte yandan TMMOB Genel kurulu bu yıl 7—8 Mayıs günleri Ankara'da yapılacak.

İZMİR'DE ODALARARASI ÇALIŞMALAR

İzmir Odalararası Koordinasyon Kurulu çalışmaları E.M.O. İzmir Şubesinin sekreterliğinde sürüyor. Koordinasyon Kurulunun son toplantısında Ege

Sonu 12'de

PTT işçilerinin grev için hazırladıkları afiş.

İstanbul'da, Telefon Başmüdürlüğüne ait 7 ve ayrıca PTT Fabrikası ile Araştırma Laboratuvarında direniş halinde bulunan, DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş sendikası işçilerinin işyerlerini ziyaret ederek elektrik mühendisleri odasının kendilerini desteklediğini bildirdik.

Sendika başkanı Mustafa Acar'dan edindiğimiz bilgiye göre 11 martta başlayan direniş 860 işçi katılıyor ve direniş o-

laysız sürüyor. Mustafa Acar, uyuşmazlığın başlıca nedeninin, daha önceki sözleşmede işverene kabul ettirilen ve İş Kanununun 17. maddesini geçersiz kılan bir maddenin yürürlükten kaldırılmasının işverence ısrarla istenmesi olduğunu söyledi. İki yıllık, sözleşmede sendikadan günlük ücrete zam talebi 45 TL. + 50 TL. iken işverenin 20+20 TL. nin üzerine çıkmaması da başka bir anlaşmazlık konusu olmuş. Sendika, işçi için, işten atılmama güvencesinin ücret artışından daha önemli olduğunu savunuyor. Grev nedeniyle PTT'nin 149 aracının durduğu,

GREVDEKİ PTT İŞÇİLERİNİ ZİYARET ETTİK

İşyerlerinin grev gözcüsü işçilere çeşitli sorular sorarak görüşlerini aldık. İşçilerin en çok üzerinde durduğu sorunlardan biri işçi - memur ayrımı konusundaydı. PTT de aynı işi yapan kişilerin bir bölümünün işçi bir bölümünün memur statüsünde bulunduğunu çok sayıda örnek vererek anlattılar. Bu uygulamanın iktidarın çalışanları bölme niyetini belgelediğini söylediler.

PTT'nin kendi bünyesinde, kendi elemanları ile yapılabilecek işleri müteahhitlere vere-

rek düzenin devlet eliyle adam zengin etme amacına hizmet ettiğini de dile getirdiler.

Asgari ücret ile ilgili önerilerini, değişik işyerlerinde öğrenmek istediğimizde, hep aynı miktar, sözbirliği edilmişcesine ortaya kondu: «Günlük ücret; 100 TL. nin altına düşmemelidir. İşçinin insanca yaşayabilmesi için gereklidir bu.»

Zaman zaman kendilerine kötü davranan, işveren temsilcisi teknik elemanları da hatırlatarak, mühendislerin ve teknik elemanların sendikal haklar istemeleri için ne düşündüklerini sorduk. İşçi memur tüm çalışanların sendikal hakkı olmalı dediler. Kendileri-

Sonu 12'de

PTT işçileri grevde

Fotoğraf: Aytekin Hatipoğlu

gelecekteki meslekdaşımız

Yahya Demirel olayı uzun süre kamuoyunun en çok ilgilendiği olay oldu. TRT Haber bültenlerinde pek önemli haber gibi değerlendirilmediyse de, bu konuya gazeteler manşetten aşağıda yer vermemeyi daha uygun buldular. Mobilya mı sunta mı, var mı yok mu soruları günlerce insanlarımızı meşgul etti. Yahya Demirel gerekçe gösterilerek hükümetin çekilmesi bile istendi.

Biz Yahya Demirel olayına pek ele alınmamış bir yanından ve teknik elemanların somut sorunlarından kalkarak değinmek istiyoruz. Hep bildiğimiz gibi Yahya Demirel adlı 25 yaşındaki bu çok-milyoner «çocuk», bir mühendis adayı. Bir başka deyişle bir yıl sonra mühendis olarak, T.M.M.O.B.'ye bağlı odalardan birinin asli üyesi olacaktır. Oda Kongresine katılacak, belki de bir listeden yönetim kurulu adayları arasında yer alabilecektir.

Biz işte bu nedenle, Yahya Demirel'in gelecekteki bir meslekdaşımız olması açısından bakalım dedik. Aklımıza hemen şu soru geldi.

Çok-milyoner genç mühendis Yahya Bey'in Odasının ilerici-yurtsever yönetim kurulunca çıkarılacak yayın organlarında, yada çalışma raporunda veya bildirimlerinde, yada çalışma raporunda yer alan görüş ve önerilerle, çalışmalara karşı davranışı nasıl olacaktı acaba?

Örneğin:
— «MEYAK kesintileri geri verilmelidir?» diyen bildiriye, ya gülüp geçer, ya da çok kızardı herhalde.

Gülüp geçerdi belki. Çoğu 30 unu geçkin yaşta, şu «beceriksiz» mühendislerin hala 4-5000 liralık kesintilerle uğraşacak kadar «yolsuz» olmalarını anlaması zordur elbet, daha 25 yaşında bir mühendis öğrencisiyken bir kerede devlet bütçesinden 20 milyon koparmış olan Yahya'nın

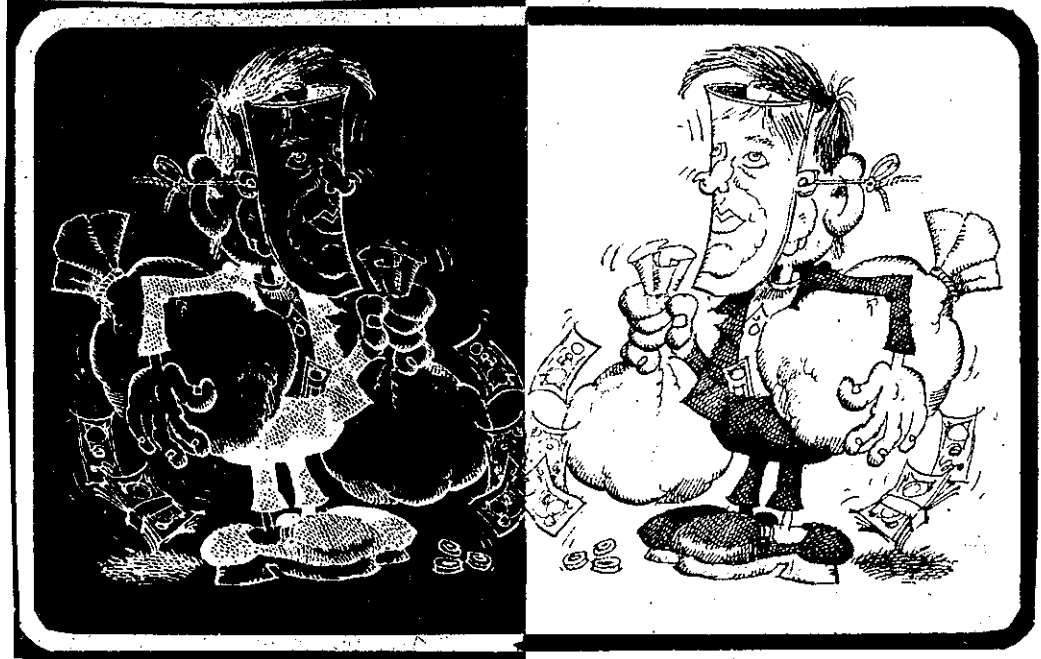
Veya çok kızabilirdi diyoruz... Öyle ya MEYAK kesintileri alt tarafı sokağa atılmadı ya, elbette onları «işe yaratacak» Yahya'lar vardır bu ülkede. Hem sonra emekçiler ve teknik elemanlardan alınan vergi ve kesintilerle bütçe beslenmezse, Yahya'ya iade edilecek milyonlar nereden bulunacak...

Sonra teknik eleman örgütlerinin afişleme eylemi geldi gözümüzün önüne...

Kendi yaşıtı ya da amcası yaşındaki teknik elemanlar elde kova, fırça «Grevli Toplu sözleşmeli, Sendikalaşma Hakkı» ve «MEYAK Kesintilerine Hayır» afişlerini yapıştırdıkları gece yarısı, mühendislik öğrencisi Yahya ne yapıyordu acaba? Son model arabası ile bir gece kulübünden dönmekteydi belki de. Belki de iş üstünde görmüştür gelecekteki meslekdaşlarını o gece. Ve demiştir ki yanındakilere «anarşistler yine azdı, sokakları kirletmek-

yahya demirel

Gönül TAYLAN

teler yine. Hepsini tıkmak gerek zindana, mühendisliğin şerefini düşürüyor bunlar, Şu hale bak..»

Giderek gene mühendis Yahya'nın bağlı olacağı mühendis odasının çalışmalarını duyduğunda, nasıl davranacağını düşündük bir an...

Genç mühendis Yahya, odasının «Ulaşım Kongresi», «Ulusal Kaynaklar Kongresi», «İstanbul'un Metro Sorunu», «Konut Sorunu» gibi çalışmalarını yeterince «Teknik», «Mesleki» ve «Milli» bulmazdı sanırsız.

Özellikle böyle «safсата»larla uğraşıp da kendi ihtisas dalına giren «Teknik»lere yer verilmediği için kızardı, büyük bir olasılıkla. Nasıl kızardı kimbilir «Hayali-mobilya» «Sunta-mobilya» gibi en son «Mesleki ve Teknik» buluşlara eğilmeyen, bırakın eğilmeyi duymamış bile olan meslekdaş ve oda yöneticilerine..

Amerika'da eğitilmiş bir «teknik» elemanın yeğeni ve «mesleki görgü-bilgisini» pek sık gittiği Avrupa'da geliştiren bir genç teknik eleman olarak bu kadar da olsun bir teknik üstünlüğü olması doğaldır elbet...

Nasıl kızardı kimbilir, «yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizin emperyalist tekellere ve yerli işbirlikçilere peşkeş çekilmemelidir», «temel ve kilit sanayi, ithalat-ticaret, yeraltı ve yerüstü zenginlikler, bankacılık-sigortacılık büyük ticaret devletleştirilmelidir» diyen oda yayınlarına.

Gizlice cezaevine girerken yakalandılar

Galata kulesini, Beyazıt meydanını birkaç kişiye satmaklaüne kavuşan eski üç kağıtçılardan Süllün Osman ve aynı yola baş koyan Zalım Şevki-Kelek Osman ikilisi Zonguldak cezaevine girerler. Gardiyanlar tarafından ense-

lendikten sonra Kelek ve Süllün Osman adına ifade veren Zalım Şevki "Kötü bir maksadımız yoktu. Amacımız ustamız Yahya Demirel'in hükûresine girip ondan son model üç kağıtçılık ve avatadan zengin olmanın yollarını öğrenmekti. Ama bu bile kavramadık. Yuh bize..." demiştir.

Hele, hele teşvik tedbirlerinin, «çalışanların alın terinden kesilen vergilerden oluşan devlet bütçesinin, büyük sermaye ve amcası olanlarca soyulması» demek olduğunu yazan çalışma raporları deli ederdi herhalde mühendis Yahya'yı.

«Yeter» derdi, «yeter» «Bunlar çok oluyor artık, mesleki-teknik sorunlarla uğraşacağına, kendi ideoloji ve politikalarına alet ediyorlar biz milliyetçi ve mesleğine düşkün mühendisleri de. Bizden toplanan aidatları, devletin ve hür demokratik rejimi yıkmak, son Türk devletini kökü dışarda ideolojilere teslim etmek istiyorlar», derdi kızarak.

Ve de büyük bir olasılıkla gelecek kongrede odasını ve meslekdaşlarını bu «anarşist» ve kökü dışarda olup, «mesleki» sorunlarla uğraşmayan, varsa yoksa «yıkıcı politikayla» uğraşan yöneticilerin pençesinden kurtarmak üzere tüm «milliyetçi» «mukaddesatçı» «meslek» aşkıyla yanan mühendisleri, TEK bir GÜÇ altında toplamaya çalışır bu uğurda kolları sıvar, bütçeden alıverdiği 20 milyonla dolu cüzdanını açtıverirdi bu uğurda... Kimbilir...

III

İSTANBUL BANKASI

1975 YILINDA DA

YURT SATHINA YAYILAN ŞUBELERİ,

KİRALIK KASALARI, ÖZEL HİZMETLERİ,

GÜLFER YÜZLÜ DİNAMİK VE GENÇ

KADROSUYLA HİZMETİNİZDE.

İSTANBUL BANKASI

(Hızlı Gelişmenin Örneği)

elektrik mühendisliği öğrencilerinden haberler

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ İLE İSTANBULDAKİ ELEKTRİK MÜHENDİS- LİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ORTAK ÇALIŞMALARI SÜ- RÜYOR

E.M.O. İstanbul Şubesi Yönetim Kurulunun, İstanbul'daki elektrik mühendisliği öğrencileriyle sürdürdüğü ortak çalışmalarda önemli gelişmeler sağlandı. Birara üniversite ve akademilerin kapatılması ile kesintiye uğrayan çalışmalar, üniversite ve akademilerin açılmasından sonra yeniden başladı. İ.T.Ü., İ.T.Ü. Mühendislik Mimarlık Fakültesi, İ.D.M.M.A. Gündüz ve Akşam, Kadıköy Mühendislik Mimarlık Yüksek Okulu, Vatan Mühendislik, Boğaziçi Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Fakülte ve Bölümlerinden sınıf temsilcisi öğrencilerden öğrenim sorunları görüşüldü. Sınıf ve fakülte temsilcileri eğitim kurumlarındaki gelişmeleri aktardılar. (Bu konuda geniş bilgiyi öbür sütunlarımızda veriyoruz.) Ayrıca E.M.O. İstanbul Şubesinin düzenleyeceği elektrik mühendisliği öğrenimi ile ilgili panele, öğrencilerin görüşlerini getirecek bir komisyon kuruldu. Komisyonun ilk toplantı tarihi olarak da 17 nisan günü seçildi. Öğrenci arkadaşlardan, Aydınlığa Doğru'ya sürekli haber getirmek üzere görev üstlenenler oldu. Bu, sayfamızdaki yazıları, görevli arkadaşların getirdiği malzemeden yararlanarak oluşturduk.

KADIKÖY MÜHENDİSLİK Y. OKULU

KADIKÖY MÜHENDİSLİK OKULUNDA BİR AVUÇ SALDIRGAN GEREKÇE GÖSTERİLEREK TEMSİLCİLİK SEÇİMLERİ ERTELENDİ

Devletleştirilen eski özel okulların tümünde öğrencilerin sorunları birbirine çok benziyor. İ.D.M.M.A. ne bağlı Kadıköy Mühendislik, Mimarlık Yüksek Okulu elektrik bölümü temsilcisi arkadaşımız okullarının durumunu ve okuldaki ilerici öğrencilerin görüşlerini şöyle dile getiriyor:

Kadıköy Mühendislik Mimarlık Yüksek Okulu'nun özerkliği gibi hukuki yan da tartışma konusudur. Okulumuz akademiye bağlı yüksek okuldur. Öğrencilerin istekleri okul müdürü aracılığı ile akademi senatosuna bildirilmekte ve hepside geri çevrilmiştir. Okul müdürünün bir hademeye dahi yıllık izin verme yetkisi yoktur. Akademi ve bağlı okullarda aynı yönetmeliklerin uygulanması gerekirken değişik uygulamalara gidilmektedir. Örneğin Akademi, Vatan ve Galatasarayda 5.— TL'ye yemek çıkarken, çıkması gerektiği halde Kadıköyde çıkmamaktadır. Nisan ayının başında yemek için Bakanlıktan 100.000.— TL gelmiştir ki bu 1 aylık yemek masrafını bile karşılayamaz.

Okulumuzda laboratuvar, yeterli kütüphane ve öğretim kadrosu yoktur. Öğrencilerin yönetimde temsil hakkı olmadığı gibi; kararlı mücadelemiz so-

Sonu 10'da

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİNDE GENEL BOYKOT SÜRÜYOR

Boğaziçi Üniversitesinde yönetmeliğe ilişkin, öğrenci isteklerinin tümüyle kabul edilmemesinden ötürü, genel boykot sürüyor. Boğaziçi Üniversitesi öğrenci temsilcileri, okullarının yapısı ve boykotla ilgili olarak şunları söylediler:

Boğaziçi Üniversitesi Robert Kolej Yüksek Okulunun bir devamıdır. Ancak 1971 yılında okul devletleştirilmiştir. Okulun halen özel bir konumu vardır. Bu durumun (geçiş süresi) Temmuz 1976 da sona ermesi gerekmektedir. Ancak okulun rektörlük tarafından öğrencilerin sürdürdükleri (genellikle akademik talepler içeren) boykot sebep gösterilerek kapatılması üzerine bu tarihin de değişeceği tahmin edilmektedir.

VATAN MÜH.Y. OKULU

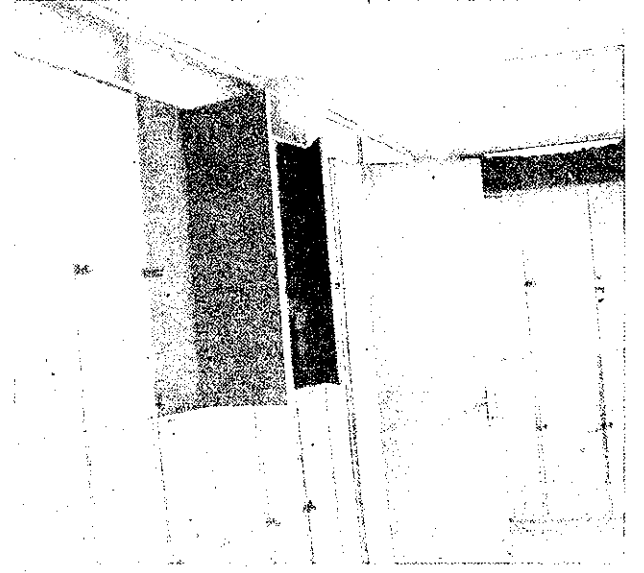
VATAN MÜHENDİSLİK MÜDÜRÜ: 20 KİŞİ ÖL- SE ÖĞRENİM SÜRECEK

Elektrik Mühendisliği Öğrenimi yapan öğrencilerin bugün baş sorunu, ne barınma, ne araç gereç, ne beslenme, ne eğlence ve kültür ne de kitap sorunudur. Ülkemizdeki tüm yüksek öğrenim yapan gençlerin sorunu nasıl önce can güvenliği ve okulu-na rahatça gidebilme sorunu ise elektrik mühendisliği öğrencilerinin başta gelen sorunu da aynıdır.

23

Her köşe başında bir silahlı saldırı, her okula girişte (eğer girebiliyorlarsa) bir terör, olağan sayılmaya başlanmıştır. Siyasal iktidar ortaklığına erişen faşist terörist grupçukların yaptıklarını duymayan bir Süleyman Demirel kaldı ülkemizde (!). Demirel, radyoda, TV'de, örnek gösterin, idarenin taraf tuttuğuna, suçluların peşine düşmediğine» diye haykırarak halkı iktidarın suçsuzluğuna inandırmaya çalışmaktadır. Buyrun Sayın Demirel, işte size örnek... Vatan Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu öğrencileri anlatıyor...

Sonu 10'da

Vatan Mühendislikte faşistlerin kilitlerini kırarak içlerini boşalttıkları öğrenci dolapları

baş sorun = can güvenliği

İ.T.Ü.

İ.T.Ü. DE YÖNETMELİĞE AYKIRI OLARAK, YAPILMAK İSTENİLEN SINAVLAR ÖĞRENCİLERİN DİRENİŞİ İLE KARŞILAŞTI

İ.T.Ü. de şubat dönemi sınavlarının yönetmeliğinin öngördüğü 3 haftalık süre yerine iki hafta iki günde yapılmak istenmesi öğrencilerin direnişiyle karşılaştı. İ.T.Ü. öğrencileri topladıkları forumda, yönetmeliğin getirdiği haklarını savundular. Süresi kısaltılan sınavlara girmeyeceklerini senatoya duyurdular.

Öğrenci forumunda ayrıca şu görüşler öğrenci isteği olarak savunuldu:

1969 DA YAPIMI BAŞLANAN

YURT AÇILMALIDIR

Yurt neden açılmalıdır?

— 1969 da Maçka'da yapımına başlanarak şu anda bitirilmiş durumdadır.

— Öğrenci arkadaşların çoğunluğu Anadolu-

dan gelmiştir. Bu yüzden diğer yöresel ve okulu-muza çok uzak; ulaşım güçlüğüne neden olan yurt-larda kalmaktadırlar.

— Daha rahat bir şekilde öğrenimlerini sürdür-mek isteyen öğrenci arkadaşlardan evde kalanlar ise büyük maddi sorunlarla karşılaşmaktadırlar.

— Toplu olarak ders çalışma durumu olma-makta, arkadaşlar arasında ders çalışma konusun-daki ilişkiler kopmakta; böylece başarısızlık oranı artmaktadır.

Sayıdığımız bu ve benzeri gerekçelerden do-layı yurt öncelikle açılmalıdır.

Sonu 10'da

İ.D.M.M.A.

İ.D.M.M.A.'DAN BİR YORUM: MC İKTİDARININ ÜNİVERSİTELERE EL KOYMA İSTEĞİNE ENGEL OLALIM

İ.D.M.M.A. Akşam Elektrik Bölümü öğrencileri kendi okullarındaki durumu özetle şöyle yorumlu-yorlar:

İ.D.M.M.A. da öğrenciler üzerine uygulanmak istenilen faşist baskı ve terör, MC iktidarının tüm çalışanlara uyguladığı baskının bir bölümüdür. Amaç emekçi halkımızın demokratik mücadelesini durdurmaaktır.

Özellikle öğrenci gençlik ve üniversite gençli-ği üzerinde kiralık çeteler aracılığıyla, okul basa-rak, dersleri engelleyerek ilerici gençleri yaralaya-rak, öldürerek yoğunlaştırılan terör, açık faşizme geçmek için seçilen bir yoldur.

Okulumuzda da faşist unsurların aynı doğrul-tudaki davranışı görülüyor. Okulun tüm bölümler-inde olay çıkarıp okulu kapatırmak için sağa sola sataşıyorlar. Sataşma alanlarında kız arkadaşları-mız da yer alıyor.

Onların her türlü baskı ve terörlerine yığmsal çıkışlarla karşılık vermek zorundayız. Dar grup ve

Sonu 10'da

vatan müh. mim.

Başı: 9'da

BUYRUN SAYIN DEMİREL!

11 Mart günü faşistler okulda yine arkadaşlarımıza saldırıp üçünü yaraladılar. Bunu protesto etmek için 12 Mart'ta devrimci öğrenciler bir form düzenlediler. Forumdan sonra topluca okul boşaltıldı. Kendilerine milliyetçi diyenler boş okula dolarak öğrencilerin dolaplarını kırdılar. Ve içlerindeki ders notlarını, teknik resim malzemelerini, projelerini, elektronik hesap makinelerini aldılar kantin girişindeki kitapçının (yaklaşık) 30.000 TL. değerindeki kitaplarını aldıkları halde onun hemen yanbaşında (sahibi milliyetçi hesap makineleri, kırtasiye malzemeleri satılan yere dokunmadılar bile..

Okul içinde «15 Mart'ta komünistler tüm okullarda boykot yapacak» söylentisini yaydılar ve 15 Mart'ta kendileri okulu yine işgal ettiler, okula giden hiçbir şeyden habersiz arkadaşlarımızı dövdüler. Okul bu şekilde 18 marta kadar işgal altında

kadıköy müh.

nunda aldığımız temsilcilik hakkı sudan bir bahane ile elimizden alınmıştır. Temsilcilik seçimleri hakkının bu yıl uygulanması gerekirken birinci sömestirin sona ermesine karşın temsilcilik seçimleri halâ yapılamamıştır. Temsilcilik seçimlerinin yaklaştığı sırada faşist komandolar seçimleri erteletebilmek ve ilerici öğrencileri yıldırma için saldırılar düzenlediler. Faşist komandoların saldırılarına demokrat, ilerici, yurtsever, devrimci öğrenciler aktif yığinsal çıkış yaparak oyunlarını bozdular ve anladıkları dilden cevabını verdiler. Bu oyunlar faşist komando bozuntularının Türkiye çapındaki hareketlerinin bir parçasıydı. Biz ilerici, devrimci öğrenciler olarak bundan sonra da faşistlerin oyununu bozacağız ve gereken cevabı vereceğiz. Okul idaresi bu saldırıları gerekçe göstererek seçimleri erteledi. Biz demokratik bir hakkımız olan temsilcilik seçimlerinin kısa sürede yapılmasını istiyoruz. Bu hakkımız alınmak istenirse direneceğiz. Kantin, yemekhane sorunu çözüme kavuşmamış, baraj, vize için 30 şart, devam mecburiyeti, ödev vs. gibi bir takım formaliteler de öğrencilerin büyük çoğunluğunun yıl kaybına sebep olmaktadır. Okutulan teorik dersler hayatla bağdaştırılmıyor. Yurt açılması acil bir sorun olduğu halde şimdiye dek yetkililerden hiçbir ses çıkmamıştır. Sportif, kültürel hiçbir çalışma olanağı yaratılmamıştır. 40 ve 42. madde gibi anti-demokratik maddeler Demokles'in kılıcı gibi başımızdadır. Okulumuza düzenli bir otobüs seferi yoktur.

Eğitim sistemimizin bir parçası olan okulumuzun sorunlarının çözümü de Demokratik Üniversite ile olur. «Demokratik Üniversite» Mücadelesinin öğrencilerin gerçek eğitim yapma mücadelesi olduğunu biliyoruz. Çünkü üniversite olmadan, en geniş şekilde yönetime katılmadan, bağımsız karar verebilme gücüne sahip olmadan, halktan yana kararlar alınamaz ve üniversiteler burjuva dünya görüşünün dar çerçevesi içinde hapsedilir.

Faşist saldırganların oyununu bozmak için tek bir yumruk gibi birleşerek aktif, yığinsal çıkışlar yapalım ve demokratik üniversitenin gerçekleşmesi için mücadele edelim. Mücadelemizin kalıcı olması için işçi sınıfını yanında ve desteğinde olması gerekir. Biz Kadıköy Mühendislikteki demokrat, ilerici ve devrimci öğrenciler örgütlü bir şekilde tek bir yumruk olarak;

— Akademiye bağlı okulların ve Akademinin bir üniversite çatısı altında birleştirilmesini,

— Öğrencilerin yönetimde söz ve karar sahibi olmasını,

— 47. maddenin öğrenci lehine uygulanmasını, anti-demokratik 40. ve 42. maddelerinin kaldırılmasını,

— Yönetmeliklerin öğrenciden yana olmasını,

— Öğrencinin yıl kaybını sağlayan maddelerin kaldırılmasını,

— Eğitimin üretime yönelik olmasını,

— Bilim ve teknolojinin gelişmelerine ayak uydurulmasını,

— Öğrencilerin okumasını engelleyen ekonomik sorunların çözülmesini

— Bütün Halk çocuklarına okuma olanaklarının verilmesini,

— Faşist yuvaların dağıtılmasını istiyoruz ve bu uğurda sonuna dek mücadele edeceğiz. Bu mücadelede diğer okul öğrencileri, varsa dernekleri ile, ilkeli birlik oluşturarak eylem birliği yapılmasından yanayız.

kaldı. Okul müdürüne ve muavine, dışardan telefon edip, can güvenliğimizin olmadığını, bu yüzden derslere devam edemediğimizi söyledikimizde müdür muavini; okulun çok sakın olduğunu ve okula devam edebileceğimizi söylüyor. Oysa hemen arkasından okula gidip gelen bir arkadaş, ağız burnu kan içinde yanımıza dönüyordu...

Okul müdürü ise her ne hikmetse böylesi olaylar olduğunda okulda görülüyordu?...

— 18 Mart'ta sabahleyin okula girdiğimizde 10-15 dakika geçmeden Edirnekapi yurdundan gelen faşistler daha merdivenleri çıkarken hep birlikte tabancalarını çektiler ve okul içinde sağa sola ateş ederek devrimci öğrencileri okul içinde kovalamaya başladılar. Bu olaydan iki arkadaşımız tabanca, bir arkadaşımız satırta, çok sayıda arkadaş canını kurtarmak için ikinci kattan atlarken yaralandılar. Bu yetmiyormuşcasına okula gelen polisler bir sınıfta mahsur kalan sekiz kişiyi göz altına aldı. Olaylar sonra okulda öğrenime devam edildi.

Daha önce olaylar bu denli yoğun değilken 79 gün kapatılan okulumuz, bu kez müdürün ağzından ifade edilen:

«20 kişi ölsede öğrenim devam edecek» görüşü doğrultusunda öğrenime devam ediyor. Ama öğrencilerin en az üçte biri derslere giremedi, sınavlara da giremiyor.

Başı: 9'da

sayesinde Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin kendi okul öğrenci derneklerini kurmaları engellenmiştir. Fakat ilerici öğrenciler okulda geniş bir bir-

i.t.ü.

Başı: 9'da

POLİSLER VE KARAKOLLARI KALKMALIDIR

«Güvenlik kuvveti» diye okullarımızda üslenen fakat birer «güvensizlik» kaynağı olan, faşist komandolarla işbirliği yaptığı somut olarak görülen polisler ve karakolları kaldırılmalıdır. Gereksiz yere arkadaşlarımızı tutuklayan insan onuruna yakışmayacak bir şekilde arkadaşlarımızı aradığı halde faşistleri bu aramadan muaf tutan, polisler kalktığında ancak güvenlik sağlanmış olacaktır.

i.d.m.m.a.

Başı: 9'da

kadrolarla çıkışlar bizi yanlışlara götürür. Öğrenci gençliğin kendi akademik - demokratik mücadelesini en geniş yığınlarla, tüm anti-faşist, anti-emperyalist unsurları saflarına çekerek sürdürmesi güncel sorunumuzdur.

MC İktidarının üniversitelere el koyma isteğine engel olmak, tüm ilerici gençliğin birlikteliğini sağlamak ve bu birlikteliğin işçi sınıfımızın, köylülerimizin ve tüm halkımızın yanında yerini almasıyla mümkün olabilecektir.

boğaziçi üni.

Başı: 9'da

sayesinde Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin kendi okul öğrenci derneklerini kurmaları engellenmiştir. Fakat ilerici öğrenciler okulda geniş bir bir-

lik sağlamışlar ve öğretim üyeleri ile çalışanların büyük bir kesiminin desteğini sağlamışlardır. Okulda bulunan çok az miktardaki karşı eğilimli grupçuklar ise tecrit olmuşlardır.

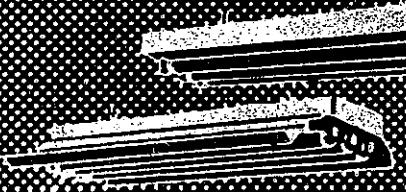
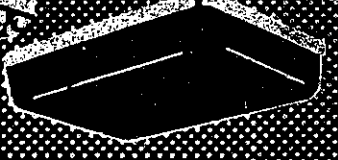
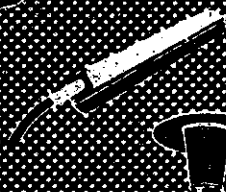

STANDARDA GİREN YEGÂNE
BALAST **HEICO** DUR.
HEICO MARKASI GARANTİNİN
VE TEKNIĞIN İFADESİDİR.

5 WATTAN 5000 WATA KADAR
MONOFAZE **HEICO** TRANS-
FORMATÖRLERİ AVRUPA
EMSALLERİ AYARINDA OLUP
EN İYİ VERİMLE ÇALIŞIR.

DÜŞÜK GERİLİMLİ YERLERDE
CİHAZLARINIZI DAHA VERİMLİ
ÇALIŞTIRMAK İSTİYORSANIZ
HEICO REGÜLATÖRÜ KUL-
LANINIZ.

HEICO FLUORESANT BANT
VE REFLEKTÖRLERİ ZERAFETİN
NÜMUNESİDİR.

SOKAK AYDINLATMASINDA
HEICO ANTİGRON, ARMATÜR
VE BALASTLARINI TERCİH EDİNİZ.

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU YANIKKAPI SOK. 38 İSTANBUL - KARAKÖY TEL: 44 33 37

"kitaplara özgürlük,,ten seçmeler

Geçtiğimiz ay Karikatürcüler Derneği bir sergi açtı. Düşünce özgürlüğünün alabildiğine kısıtlandığı, faşist saldırıların her geçen gün yeni boyutlara ulaştığı bir dönemde sanatçı sorumluluğunun örnek bir gösterisi niteliğini taşıyan sergi, Kitaplara Özgürlük adını taşıyordu. 1-15 nisan tarihleri arasında Tepebaşı Karikatür Müzesinde, 15 nisan sonrasından Çemberlitaş Darüşşafaka Sanat Galerisinde gerçekleşen sergiye katılan yapıtlar Karikatürcüler Derneğince bir kitap halinde toplandı.

Sergideki karikatürlerden yaptığımız seçmeleri sunuyoruz.

«Kitaplara Özgürlük» adıyla basılan kitabın önsözü şöyle :

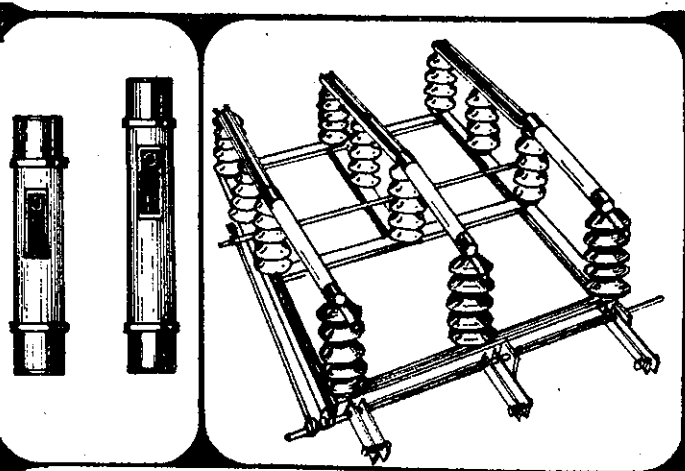
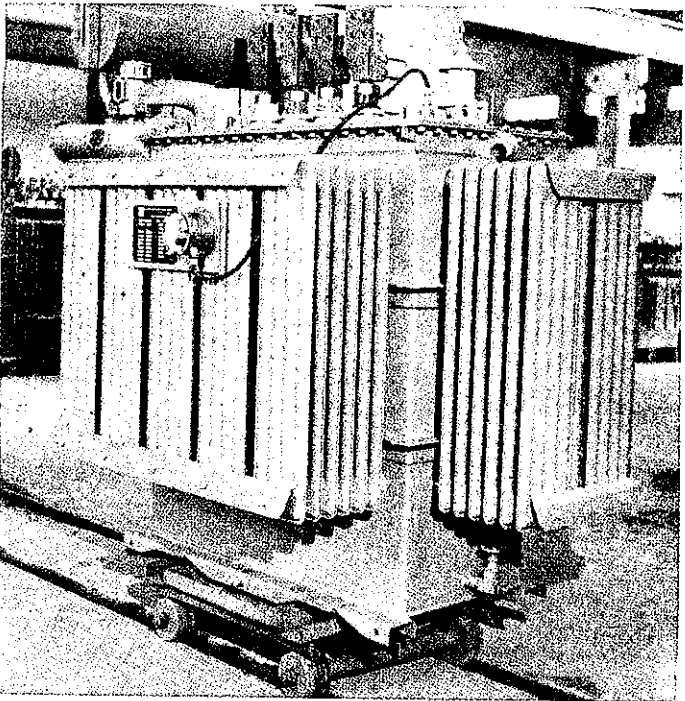
Bir ülkede kitaplar
Toplatılmaya başladı mı
Ardından insanlar da toplatılır,
Önce kitaplar
Sonra kitap yazarlar
Derken kitap okuyanlar
Ve... Geriye kalanlar...

BALIKESİR

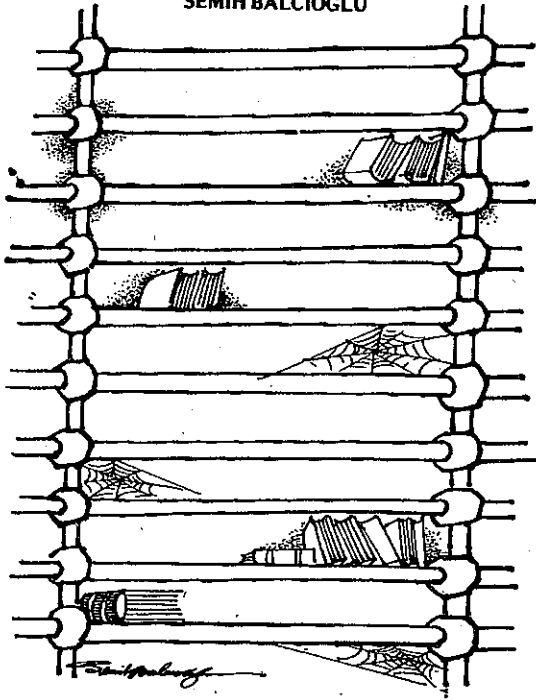
25KVA dan 15000 KVA güce
kadar her tipte;

- TRANSFORMATÖRLER
 - Muhtelif tipte SEKSİYONERLER
 - Y.G. SİGORTA BUSONLARI
- İLE İMALÂTİMİZ EMRİNİZDEDİR,

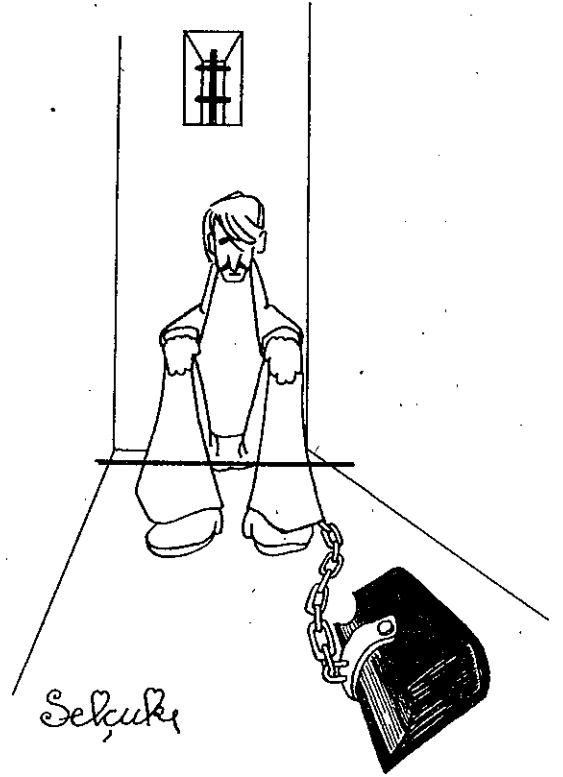

FB. ELEKTRO - MEKANİK SANAYİ TESİSLERİ A.Ş.
AĞIR SANAYİ BÖLGESİ BALIKESİR
TEL. ELEKTRO-MEKANİK TEL - 35 46
33 72
TELEX - 58 122
İSTANBUL BÜROSU : NECATİBEY CAD.
KAINI HAN 90/1 KARAKÖY
TEL - 44 03 26 - 44 72 57
TELEX - 22929

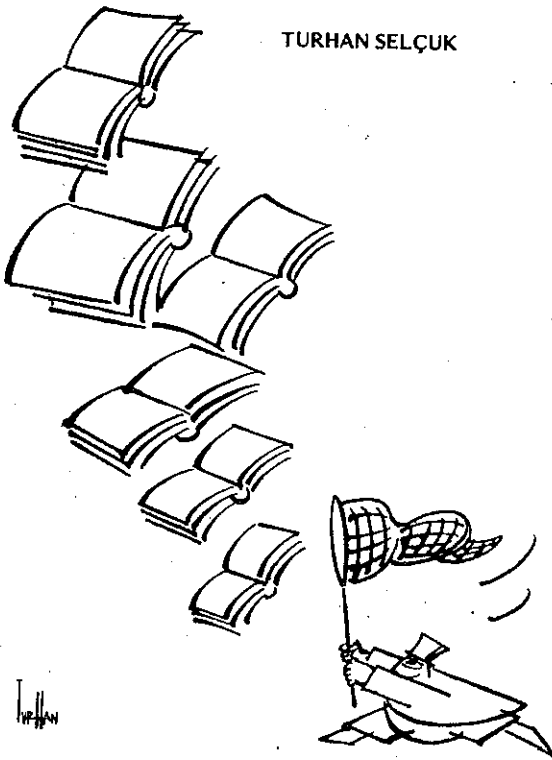
SEMİH BALCIOĞLU

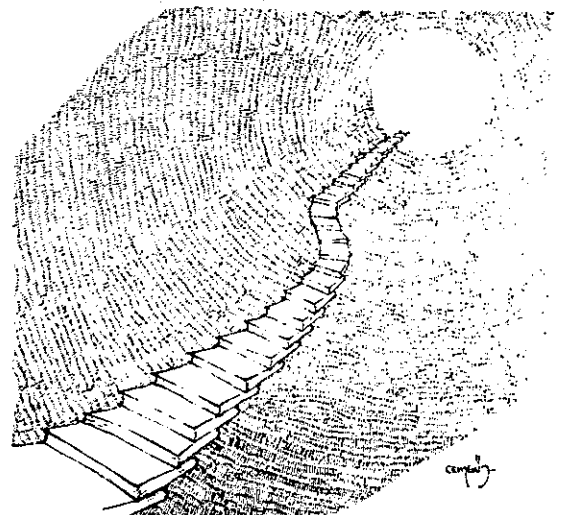
SELÇUK BAŞER

TURHAN SELÇUK

CEMALETTİN GÜZELOĞLU

başyazı

TEKNİK ELEMANLAR

Başı 1'de

sinlikle yoksullaştırmaktadır.

1947'de Truman Doktrini, 1948'de «Marshall Yardımı» uyarınca imzalanan ilk ABD'ye bağımlılık anlaşmaları, 1952'de NATO'ya sokulmamızla yeni bir aşamaya ulaşmıştı. ABD'nin «Uluslararası Komünizmin yayılmasını önlemek» yaftasına dört elle sarılan yerli egemen güçlerimiz, NATO'nun uluslararası emperyalizmin, bir ülkeye değil, bir sisteme, sosyalizme karşı kurulan askeri örgüt olduğunun bilincindeydiler. Bu nedenle, yönetimi doğru- dan Amerikalıların elindeki üslerin Türkiye'de kurulma- sına olanak verdiler. Bu nedenle, ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda işlediği, U-2 uçağı olayıyla, Lüb- nan'a ABD çıkarması için İncirlik üssünün kullanılmasıyla somut olarak görülen antlaşmaları imzaladılar. NATO'nun bir uzantısı olan CENTO'ya bu nedenle katıldılar.

NATO ve CENTO gibi paklardan çıkmak bu nedenle ülkemizin, halkımızın ve teknik elemanlarımızın yararına- dır. Henüz meclislerden çıkmayan son ikili anlaşmalara karşı çıkmak, bu nedenle yurtsever teknik, elemanların baş görevidir.

Biz, saldırganlık anlaşmalarının yırtılmasından, tüm komşularımızla saldırmazlık antlaşmalarının yapılmasın- dan yanayız.

Biz, silâh sanayicilerinin güçlerine güç katan, insan emeğinin ve teknik elemanların kafa emeğinin insan öl- dürmek üzere kullanılmasını destekleyen silâhlanma ya- rışına karşıyız.

Açlık ve yoksulluğun, işsizliğin bir an önce yeryüzün- den silinebilmesi için dünya çapında genel bir silahsız- lanmayı savunuyoruz.

aydınlığa doğru

ÜYELERİMİZDEN

Arkadaşımız Çetin Güler, 2 Nisan 1976 günü, Sa- yın Bayan Nezihe İsbakan ile Beşiktaş Evlendirme Daire- sinde nikâhlandı. Kendilerine ömür boyu mutluluklar di- leriz.

kısa kısa

● Odamız İETT mühendis montör ve işçilerine, kab- lo imali, enerji nakil hattı ve kablo döşenmesi ile ilgili dış kaynaklı bir teknik film gösterisi yaptı. Önümüzdeki gün- lerde elektrik mühendisliği öğrencilerine ve tüm üyeleri- mize açık gösteriler düzenlenecek. Gösteri yeri TÜTED lokalı.

● DISK'in kurucularından ve ilk genel sekreteri İbra- him Güzelce, onbinlerin katıldığı bir cenaze töreni ile toprağa verildi. Cenaze töreninde TÜTED ve İstanbul'daki tüm mühendis ve mimar odaları da temsil edildi.

● Bütün dünyada İşçi Bayramı olarak kutlanan 1 Mayıs bu yıl Türkiye'de de İşçi Bayramı olarak kutlana- cak.

Bilindiği gibi 1 Mayıs 1886 da A.B.D. de, Sekiz Saat- lik işgünü için» onbinlerce işçinin katıldığı ilk genel grev yapılmıştı. Temmuz 1889 da da 1 Mayıs, dünya işçilerinin uluslararası birlik ve dayanışma günü olarak ilân edildi.

1 Mayıs, 1925'e kadar Türkiye'de de işçi bayramı kabul edilerek kutlanıyordu. Ancak daha sonra bahar ve çiçek bayramına dönüştürüldü.

DISK'in düzenleyeceği 1 Mayıs işçi bayramı şenlikle- rine, tüm çalışanların ve teknik elemanların katılması ve- ya desteklemesi gerekiyor.

● TÜTED İstanbul Şubesinin düzenlediği, Özel Ke- simde Çalışan Teknik Elemanların Sendikalaşması, ko- nulu açık oturum geçtiğimiz ay içinde yapıldı. Bu konu- da geniş bilgi TÜTED Haberlerinde çıkacak.

BİLGİSAYAR PANELİ YAPILIYOR

Şubemiz Bilgisayar Komisyonu çalışmalarının birinci bölümünü programladı. Buna göre bir bilgisayar kursu dü- zenlenmesi kararlaştırıldı. Bu konuda tüm üyelerimize çağrı gönderildi.

Komisyonun gerçekleştireceği ikinci önemli eylem de, «Mühendislik Hizmetlerinde Bilgisayarlar ve Türkiye'de Bilgisayar Kullanımı» konulu panel. 24 nisan günü saat 14.00 de TÜTED lokalinde yapılacak panelde Ass. Prof. Güney Gönenç (O.D.T.Ü.), Dr. Necdet Bulut (O.D.T.Ü. — Bilişim Derneği Başkanı), Doç. Dr. Yahya Karşılıgil (İ.D.M.M.A.) bildiri sunacaklar.

duyuru

Odamız tüm üyelerine vermek üzere bir ajanda ve ayrıca bir el kitabı hazırlıkları yapmaktadır.

Üyelerimizin, her zaman el altında bulunacak bir ajandada ve elektrik mühendislerinin el kitabı niteliğin- deki bir kitapta yer almasını uygun gördükleri bilgileri ve konuları odamıza bildirmeleri yararlı olacaktır.

Üyelerimizin ilgilerini bekliyoruz.

ODALARARSI ÇALIŞMALAR

Başı 3'de

Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin sorunları görüşüldü. İ.M.O., M.M.O.' M.O., TÜTED ve sekreterlikten oluşan bir komisyon görevli kılın- di. Komisyon üniversitelerde uygulanan eğitim prog- ramları üzerine inceleme yapacak.

Koordinasyon kurulu, çalışma programının ilke- lerini görüşerek karara bağladı.

İzmir'deki oda şube ve temsilciliklerinin hukuk- sal sorunlarını çözümlmek amacıyla bir hukuk bü- rosu kuruldu.

AHMET İSVAN

Başı 3'de

lektrik tarifeleri konusunda belediyenin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca onay- lanan tarifeyi imzalamaktan başka bir yetkisi olmadığını söyledi. «Belediye iktidarının, egemen güçlerin iktidarı oldu- ğu» biçimindeki görüşünü, kamuoyuna yeterince yansıta- madığı doğrultusundaki bir e-

leştiriy «Belediye başkanının kamuoyuna açılma olanağı yok ve aydınlar belediye so- runlarına eğilmiyor» karşılığ- ını verdi. Aydınla Doğru'nun geçen sayısında «İETT Satılı- yor» başlığıyla verdiğimiz ha- bere ilişkin olarak da «ken- disinin İETT nin halka açık bir şirket haline getirilmesi- ne karşı olduğunu» bildirdi.

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

KAMU KESİMİ VE ÖZEL KESİMDE ÇALIŞANLAR KOMİSYONU TOPLANDI

EMO bünyesinde kurulan Ka- mu ve Özel Kesimde Çalışan Mühendislerin Haklarını Sa- vunma Komisyonu'nun ilk top- lantısı yapılarak çalışma prog- ramı ilkeleri saptandı.

Mühendislerin en genel an- lamda görevi teknoloji üret- mektir. Oysa Türkiye gibi eko- nomik yönden dışa bağımlı olan ülkelerde teknolojinin üretimi değil, transferi söz konusudur. Bunun sonucu olarak mühen- dislerimiz mesleki yönden ger- çek işlevlerini yerine getireme- mektedirler. Kamu ve özel ke- simde çalışan mühendislerin bu ortak sorunu dışında, farklı te- mellerden kaynaklanan sorun- ları da çözüm beklemektedir. Örneğin, kamu kesiminde ça- lışanların sendikal haklarının olmayışı nedeniyle güçlenen e- konomik ve politik baskılar, günün siyasal koşullarında her geçen gün daha fazla yoğunla- şarak sürmektedir. Özel kesim- de çalışan mühendislerin ise yasal olarak tanınan sendikal hakları, işverence kullandırıl- ması istenmeyerek, aynı baskı mekanizmasının sürdürülmesi- ne çalışılmaktadır.

En genel hatlarıyla yukarıda belirlenen temel sorunların işi- gında çalışmalara başlayan ko- misyonca;

1. Mühendislerin mesleki, ekonomik ve sosyal sorunlarını somut ve daha ayrıntılı bir bi- çimde saptamak amacıyla bir anket düzenlenmesi, bu anke- tin en yaygın biçimde üyeleri- mize dağıtılması için de EMO işyeri sözcüleriyle ilişki kurul- masına,

2. Özel kesimde genellikle uygulamada olan keyfi ücret saptama politikasına son ver- mek amacıyla tüm özel işyerle- rinde bir taban ücret saptan- ması yolunda çalışmalar yapıl-

masına,

3. Anket sonucu saptanan so- runları ve çözüm önerilerini kapsayan bir raporun değeren- dirilmek üzere yönetim kuru- luma sunulmasına karar veril- di.

ELEKTRİK ÜRETİMİ ÖZEL

Başı 1'de

gereke göstererek, özel kesim- in ve petrol tröstlerinin kâr- larını halkımızın sırtından çı- karmaya hakları yoktur.»

Öte yandan, daha sonra bu konuda yapılan ayrıntılı bir çalışmayı merkez yönetim Ku- rulumuz basına ve kamuoyu- na açıklamıştır. İkinci açıkla- manın metni Elektrik Mühen- disliği Dergisinde yer alacaktır.

PTT İŞÇİLERİNİ

Başı 3'de

ne kötü davranan mühendisle- rin, bu düşüncelerini değiştiri- meyeceğini, çünkü her meslek- te yanlış davrananların bulu- nabileceğini belirttiler.

Kendilerine başarılar dileyek ayrıldık.

"titiz seçimin sonunda.."

Karar vermek zordur kablo seçerken, doğru bilgi, emniyet, servis kolaylığı ve Türk standartlarına uygun kalite garantisi aranır.

Kararlarınız sorumluluğunuzu da taşır. Ve her titiz seçimin sonunda,

AN-KA tercih edilir.

an-ka
kabloları

Merkez: Bankalar Şair Ziya Paşa Cad. No: 55-57 Karaköy - İSTANBUL, Tel. 44 73 07-49 01 37 Fabrika Tel. 25 50 98-25 50 99

Aydınla Doğrudan ancak kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞU- BESİ ADINA SAHİBİ: YÜKSEL BİRDAL/SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: ERSİN KAYA/YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBİYE İSTANBUL TELEFON: 48 50 52/EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR /AYLIK, MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR/DİZGİ: KARDEŞ MAT- BAASI/BASKI YENİ OFSET/İLAN FİYATI: santimi 25 TL.

Baskı tarihi: 23.4.1976

AYDINLIĞA
DOĞRU